

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Rundskriv I-6/2015

Se adresseliste

Nr.	Vår ref	Dato
I-6/2015	15/1237	05.05.2015

BEREDSKAP I SKOLER OG BARNEHAGER

I samarbeid med Kunnskapsdepartementet presiserer Helse- og omsorgsdepartementet med dette rundskrivet at barnehager og skoler skal vurdere risiko for alvorlige tilsiktede hendelser, som for eksempel skyteepisoder eller gisselsituasjoner, og eventuelt planlegge sin beredskap i forhold til dette.

1. MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER

Forskrift 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. skal fremme helse og trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdom og skade. Forskriften kommer til anvendelse i barnehager og lignende virksomheter, grunnskoler og videregående skoler. Forskriften stiller et generelt krav til at virksomhetene skal være helsemessig tilfredsstillende. Videre regulerer den både inne- og utemiljø og stiller krav til fysisk utforming, sikkerhet, inneklima, psykososiale forhold, internkontroll mm. Verken barnehageloven eller opplæringslova kapittel 9a regulerer sikkerhet og beredskap mot ulykker konkret.

2. ALVORLIGE TILSIKTEDE HENDELSER I BARNEHAGER OG SKOLER – PREISERING AV FORSKRIFTENS § 14

Forskriftens § 14 *Sikkerhet og helsemessig beredskap* lyder:

”Virksomheter skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges.

Virksomheten skal ha rutiner og utstyr for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner.

Rutinene og sikkerhetsutstyret skal være kjent for alle, herunder barn og elever.”

Forskriftens bestemmelser er i stor grad utformet som funksjonskrav. Dette innebærer at bestemmelsene skal gi en fleksibilitet slik at de følger samfunnets utvikling. De siste tiårene har det vært flere alvorlige skyteepisoder ved utdanningsinstitusjoner i land som Norge kan sammenligne seg med. Skyteepisoder og gisselsituasjoner er eksempler på faresituasjoner som virksomhetene må ta høyde for i sitt beredskapsarbeid. ”Ulykkes- og faresituasjoner” etter forskriften kan også omfatte alvorlig tilsiktet hendelse, som for eksempel skoleskyting eller annen hendelse der våpen eller annen form for vold brukes eller trues med å tas i bruk.

Departementet presiserer med dette at forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. § 14 skal omfatte en plikt for barnehage- og skoleeier ved leder av virksomheten til å vurdere risiko for alvorlige tilsiktede hendelser, og planlegge beredskap ved virksomheten i henhold til risikobildet.

Beredskapsplikten innebærer at virksomhetene skal kartlegge egne risikosituasjoner ved en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Det er videre et krav til at barnehager og skoler må vurdere behovet for grunnleggende beredskapstiltak, herunder ha en beredskap for skoleskyting eller annen alvorlig tilsiktet hendelse i det omfang risiko- og sårbarhetsvurderingen gir grunnlag for.

3. OPPFØLGING

Kommunen fører tilsyn med hvordan virksomhetene etterlever forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler med hjemmel i folkehelseloven § 9. Kommunens tilsynsoppgave omfatter også tilsyn med virksomhetenes risikovurdering og eventuelle beredskapsplaner. Tilsynsprioriteringen i kommunen skal ta utgangspunkt i det som har størst betydning for befolkningens liv og helse, og baseres på en risiko- og sårbarhetsanalyse.¹

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder i beredskapsplanlegging, ”Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner”. I veiledere til forskrift om miljørettet helsevern (IS-2072 og IS-2073) er det vist til veilederen fra Utdanningsdirektoratet.

Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet skal sammen med Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet i løpet av 2015 utforme nærmere veiledning til skolenes og barnehagenes risikovurdering og beredskapsplaner, og til kommunene som tilsynsmyndighet.

Med vennlig hilsen

Elin Anglevik (e.f.)
avdelingsdirektør

Benedicte Mørkved Larsen
førstekonsulent

---

¹ jf. Prop. 90 L (2010-2011) side 224.